

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119202975
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119202975.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcu V. P., narodeného XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, zastúpeného X.. X. T., advokátom, vykonávajúcim advokáciu prostredníctvom D. P. T., so sídlom v I., B. XXX, H. XX XXX XXX, proti žalovanému X. B., narodenému XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, I., zastúpenému X.. U. G., advokátkou so sídlom V. XX/X, I., o vylúčenie vecí z exekúcie, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 27C/14/2019-57 zo dňa 18. decembra 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 27C/14/2019-67 zo dňa 15. apríla 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. rozhodol, že pozemok - parcela registra "C" KN s parcelným č. XXXX/X orná pôda o výmere 1 201 m² zapísaný na LV č. XXX, stavba - rodinný dom so súpisným č. XXX postavený na pôvodnej parcele registra "C" KN s parcelným č. XXXX a aktuálne stojaci na parcele registra "C" KN s parcelným č. XXXX/X, zapísaný na LV č. XXX, pozemok - parcela registra "C" KN s parcelným č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 483 m² zapísaný na LV č. XXX, pozemok - parcela registra "C" KN s parcelným č. XXXX/X orná pôda o výmere 223 m² zapísaný na LV č. XXX a spoluvlastnícky podiel žalobcu o veľkosti 1/2 k pozemku - parcele registra "C" KN s parcelným č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7 m² zapísanému na LV č. XXX sa vylučujú z exekúcie vedenej súdnou exekútkou X.. U. W., so sídlom v I., X. X, pod spisovou značkou Ex XX/XX na vymoženie pohľadávky žalovaného ako oprávneného proti povinnej Q.. X. P., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX. Vo výroku II. vyslovil, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi k rukám jeho zástupcu vo výške, ktorú určí samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania (výrok II.).

1.2 V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že manželstvo žalobcu a Q.. X. P. zaniklo 31.08.2010, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 18C/166/2008-60 z 25.06.2010, ktorým bolo ich manželstvo rozvedené. Dňom 31.08.2010 zaniklo aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“). Z dôvodu nesplnenia záväzku vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v lehote splatnosti žalovaný ako veriteľ podal žalobu a dňa 05.01.2012 Okresný súd Trenčín vydal platobný rozkaz č. k. 54Ro/1554/2011-6, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 04.02.2012. Žalovaný podal dňa 05.03.2012 u súdnej exekútky X.. U. W. návrh na vykonanie exekúcie. Dňa 30.05.2014 súdna exekútky vydala na tieto nehnuteľnosti príkaz na zriadenie exekučného záložného práva. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k.

12C/130/2011-441 z 05.12.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.02.2019, bolo vyporiadané BSM žalobcu a jeho manželky Q.. X. P. tak, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, boli prikázané do výlučného vlastníctva žalobcu. Súd aplikoval § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka a interpretoval toto ustanovenie v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR publikovaným pod R 77/2016 tak, že od okamihu vyporiadania BSM nemožno už viesť exekúciu na majetok, ktorý patril do BSM; exekúciou už môžu byť postihnuté len veci patriace do výlučného vlastníctva manžela (bývalého manžela) zaviazaného z vykonateľného rozhodnutia. Súd prvej inštancie preto žalobe vyhovel.

1.3 Vzhľadom k tomu, že žalobca bol v plnom rozsahu úspešný, súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania podľa §262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. K tomu uviedol, že argument žalovaného, že by nemal znášať náhradu nákladov tohto konania, keďže jeho postup od samotného začiatku exekúcie bol zákonný a správny a až vyporiadanie BSM súdnym rozhodnutím spôsobilo jeho neúspech, neobstojí. Súd môže nepriznať inak úspešnej strane náhradu trov konania iba vtedy, ak zistí existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 257 CSP). Súd nespochybňuje, že exekúcia vedená pod sp. zn. Ex XX/XX bola vedená v súlade so zákonom do okamihu vyporiadania BSM žalovaného a jeho bývalej manželky. V spise súdnej exekútorky sp. zn. Ex XX/XX sa nachádza úradný záznam súdnej exekútorky, podľa ktorého 18.04.2019 počas telefonického rozhovoru informovala žalovaného (v exekučnom konaní oprávneného) o tom, že bola podaná žaloba o vylúčenie vecí z exekúcie a že v prípade úspešnosti tejto žaloby bude znášať trovy. Žalovaný jej vyjadril súhlas s odblokovaním a zrušením záložného práva na rodinný dom, avšak 21.04.2019 žalovaný oznámil, že s odblokovaním majetku, ktorý po vyporiadaní BSM pripadol do výlučného vlastníctva žalobcu, nesúhlasí. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný mohol ovplyvniť priebeh exekučného konania v tom zmysle, aby sa exekúcia po vyporiadaní BSM viedla už len na majetok patriaci do výlučného vlastníctva povinnej. Osobitne vtedy, ak tento majetok bol dostatočný na to, aby pokryl jeho pohľadávku. Žalobca teda nemal inú možnosť ako iniciovať konanie o vylúčenie vecí z exekúcie. Ak by mu vzhľadom na priebeh exekúcie, ako aj následného sporu exekúciou vyvolaného, nebola náhrada trov konania priznaná, práve pre neho by bolo takéto rozhodnutie nespravodlivé, keďže na rozdiel od žalovaného nemohol ovplyvniť priebeh exekúcie a v konaní o vylúčenie vecí z exekúcie si len bránil svoje ohrozené práva. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie moderačné právo podľa § 257 CSP ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania nevyužil.

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd zmenil výrok o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. S odkazom na § 257 CSP mal za to, že v rámci exekučného konania od počiatku, t.j. od roku 2012 postupoval zákonne a správne. Nezávisle od konania resp. vôle žalovaného došlo začiatkom roku 2019 k vyporiadaniu BSM formou súdneho rozhodnutia, kde však súd vyporiadal BSM na základe vzájomnej dohody bývalých manželov, teda nešlo čisto o autoritatívne rozhodnutie súdu, ale o rozhodnutie vyplývajúce zo vzájomnej dohody. Z dôvodu vyporiadania BSM dohodou bývalých manželov došlo ku kvantitatívnej, ale najmä aj ku kvalitatívnej zmene majetku, ktorý bolo možné postihnúť výkonom rozhodnutia v exekučnom konaní Ex XX/XX na celkovú škodu žalovaného. Pohľadávka žalovaného predmetom vyporiadania BSM nebola. Žalovaný však nebol vecne legitimovaný na to, aby si mohol ako účastník konania o vyporiadanie BSM ochraňovať svoje práva. Tento stav do istej miery zavinila aj samotná súdne exekútorka, ktorá od roku 2012 až do obdobia, kedy došlo k právoplatnému vyporiadaniu BSM, bola okrem drobných procesných úkonov takmer absolútne nečinná. Z vyššie popísaných dôvodov považoval žalovaný za nespravodlivé - v rozpore s prirodzeným právom, aby ešte hradil aj trovy konania žalobcovi, ktorý tiež istým spôsobom zavinil tento stav, keďže žalobca vedel, že tu existuje pohľadávka žalovaného a že vyporiadanim BSM dôjde k zmene skladby majetku, podliehajúceho výkonu rozhodnutia. Ako neexistoval iný právny nástroj na strane žalobcu než vylúčenie vecí z exekúcie formou žaloby o vylúčenie, tak na strane žalovaného neexistoval úplne žiadny právny nástroj, ktorým by mohol ovplyvniť priebeh konania o vyporiadanie BSM a exekučného konania. Preto bude podľa žalovaného spravodlivé, aby trovy tohto súdneho konania znášal každý z účastníkov sám.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie

je potrebné v napadnutej časti (vo výroku o trovách konania) potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej (výrok I.) nebol napadnutý odvolaním a odvolací súd jeho správnosť nepreskúmaval.

5. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

6. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 255 CSP). Len výnimočne nemusí súd úspešnej strane priznať náhradu trov konania podľa § 257 CSP, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Ide o ustanovenie, ktoré predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok, odôvodnenú tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť k zmierneniu dôsledkov všeobecných zásad náhrady trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na tú stranu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane.

8. Ustanovenie § 257 CSP teda nezakladá možnosť úplne voľnej úvahy súdu (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa je významným nielen charakter konania alebo charakter procesnej situácie, ale i okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v konaní a je potrebné prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán. Vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen okolnosti spočívajúce vo veci, ale i okolnosti na strane strán (nielen toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok na náhradu trov nemá byť priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal sám bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech).

9. Odvolací súd má za to, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie správne rozhodol, keď vyslovil, že nie je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý odôvodňuje aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP musí byť daná osobitnými okolnosťami, pričom okolnosti predmetného súdneho konania neumožňujú aplikovať výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania. Súd prvej inštancie správne uviedol, že exekúcia medzi žalovaným ako oprávneným a bývalou manželkou žalobcu ako povinnou bola pôvodne (do vyporiadania BSM) vedená zákonne a správne. Logický a správny je aj argument žalovaného, že nemohol ovplyvniť priebeh konania o vyporiadanie BSM. Avšak toto konanie bolo právoplatne skončené dňa 02.02.2019. Žalovanému nič nebránilo v tom, aby následne súhlasil s uspokojením svojej pohľadávky len z majetku patriaceho výlučne povinnej (bývalej manželke žalobcu). Súd prvej inštancie správne uviedol, že podľa exekučného spisu Ex XX/XX žalovaný (v exekučnom konaní oprávnený) podaním doručeným súdnej exekútorke dňa 21.04.2019 vyslovil nesúhlas s odblokovaním majetku, ktorý v rámci vyporiadania BSM pripadol do výlučného vlastníctva žalobcu. Rovnaký postoj (nesúhlas s vylúčením predmetných nehnuteľností z exekúcie) prejavoval žalovaný aj v priebehu celého súdneho konania v preskúmvanej veci. Je teda zrejmé, že žalobca nemal inú možnosť obrany svojich práv, než podať žalobu o vylúčenie vecí z exekúcie, kým žalovaný (aj keď nemohol ovplyvniť priebeh vyporiadania BSM), mohol ovplyvniť priebeh exekúcie a priebeh súdneho konania o vylúčenie vecí z exekúcie.

10. Vzhľadom na vyššie popísané okolnosti preskúmvaného súdneho konania dospel odvolací súd k záveru, že nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi by bolo nespravodlivé vo vzťahu k žalobcovi, ktorý práve pre postoj žalovaného v exekučnom konaní bol nútený podať žalobu o vylúčenie vecí z exekúcie.

11. Z uvedených dôvodov, keďže neboli zistené dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil.

12. V odvolacom konaní mal plný úspech žalobca, teda by mal v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP voči neúspešnému odvolateľovi (žalovanému) nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca však bol v odvolacom konaní nečinný, žiadne trovy odvolacieho konania mu nevznikli, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).